

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Pénteken, Április' 6-dikán, 1827.

Magyar Ország.

Posony, Ápr. 3-dikán: — „Azon Izenet, melly a' múlt hónap' 21-dikén leadatott Felséges Reszulúzióra nézve a' magánosok között való pénz-szövetkezéseket illető tekintetben, Kerületi ülésekben elintéztetett, a' múlt szombaton, Mártz. 31-dikén, tartatott 205-dik Országos ülésben a' Rendek által fontolás-alá vétetett, 's több órákig tartott tanátskozás után a' Mágnások' Táblájához által küldetett, a' hol felolvastatott és Diktátúrára adatott.“

Az Ország Rendeinek a' Magyar Országgi Tudományok Universitássának és Tanításnak függetlensége eránt való

Felírása.

*Felséges Császár és Apostoli Király,
Legkegyelmesebb Urunk!*

Az Ország Süllyai és Kívánságai felett való tanátskozásokat elkezdvén, ezeknek rendiben a' Magyar Országgi Tudományok Universitássának, és Tanításnak függetlenségét érdeklőt, olly fontosnak ítéljük, hogy erre nézve alázatos esedezésünket e' jelenvaló különös Felírásban kívánnjuk Felséged' Királyi Székéhez vinni.

Ugyan is maga ezen Orzágnak függetlensége, és az 1741-dik Esztendőbéli 11-dik Törvény Czikkelynek rendelése, melly szerént minden igazgatásbéli, 's az Ország közönséges állapotját illető tárgyakat, a' Hazai Törvényekben meghatá-

rozott módon' a' Királyi Helytartó Tanáts úttyán kell elintézni, nyilvánásra hozza az Orzágnak onnan származó köz sérelmét, hogy a' Magyar Országgi Tudományok Universitással figyelembe nem véve az említett Helytartó Tanátsnál a' Tanításra ügyelő állandó Biztosságnak létét, de még felállításakor költ Királyi Diploma ellenére is, mellyben minden más Universitástól való függetlensége nyilván kitétetett, mostanság a' Bétsi Universitas befolyásától való függésbe vagon, 's maga a' Tanítás' módja is Magyar Országban az Austriai Tanítás módjának némü némüképpen alája vettetett, ez kitetszik jelesen azon javallatból, hogy a' Philosophiai Tudományok Magyar Országban a' szerént, mint Austriában rendeltetett, tanítassanak; de ha tovább az vétetik tekintetbe, hogy az ezen Ország Tudományos intézeteiben megüresült Tanítói Székekre, nem tsak Pesten a' Magyar Királyi, hanem a' Bétsi Universitátsnál is történnek, az arra vágyóknak öszvejöveleik, 's az ezeknek feladandó Kérdések a' Honnyi Universitátsnak kissebbségével 's megalatsonyításával egynéhány Esztendők óta onnan küldetnek, ezek pedig az illető Tudományok Osztályainak ottan gyakorlott szokása és rendszabásai lelkéhez alkalmaztatódván, még tsak a' helybéli környülállásokra sem figyelmezve, megtartatni rendeltetnek: de még a' Magyar Universitas által graduált Seb-Orvosokra, a' hivatalra való alkalmaztatásban sints annyi tekintet, mint azokra, kik Bétsben graduáltattak, valóban

méltó fájdalom tölti be szíveinket azért, mivel az előbbiek által bébizonyítottán, a' Magyar Universitásnak a' Bétsire nézve hátratétele azon felül azoktól a' kérdésektől és Principiumoktól, mellyek egyedül a' Bétsi Universitas által hagyattatnak helybe, olly következeseket várni sem lehet, a' millyeneket kívánna a' Nép természete, a' Haza Alkotmánya, és ezen Országunk köz Java, mellyekre azomban a' nevelést intézni szükséges.

Felesleg valónak tartjuk, ezen Systema több ágaira, 's a' Felséged' mély böltsessége előtt esméretes következeseknek elő számlálására bővebben kiterjeszkedni, de kötelességünknek esmérjük megemlékezni hogy mivel az 1790/1 Esztendei 10-dik Törvény Czikkely ezen Országunk a' több örökös Tartományok Kormányja, és igazgatása modjától való tellyes függetlenségét nyilván kijelentette, ezen Törvény az Ifjúságnak, mint a' Hazai Alkotmány jövendő erejének nevelését is magába foglalta; ugyan azért, de még azon kötelességünknel fogva is, melly szerént az ezen Universitas Igazait óltalmazni, és hasznait előmozdítani tartozunk, aláztatossan könyörgünk Felségednek, hogy a' Köz Igazgatásnak ezen fontos osztályát, minden Austriai befolyástól valósággal felmenteni, 's annak Tárgyait egyedül a' Magyar Igazgató Kormány Intézetei alá, melly a' Törvényhozó Hatalom által meg állapított vagy állapítandó principiumok szerént munkálódni tartozik, vetni, és a' Királyi Magyar Udvari Cancellariánál is erről a' Tanácskozásokat minden külső Személyeknek befolyások nélkül tétetni méltóztasson.

E' felett nem kevesebb fontosságú sérelmet találnak az Ország Lakossai abban, hogy Óseik gondossága és bőkezűsége által Tudományos Intézetekre szentelt Hagyományok Szerzőik kegyes szándékának, és hasznos rendeltetéseknek részszerént meg nem felelnek, részszerént pe-

dig a' Főbb Intézetek által immár annyira megfogyatkoztak, hogy e' meghatározott Czélnak meg sem felelhetnek; ennek világos Tanúságát adják a' Kaposfői Prépostság' jövedelmei, mellyek az előre botsájtott principiumoknak ellenére, kikhez képest a' köz nevelést elrendelni szükséges, az Országon kívül a' Bétsi Praesbiterialis Intézet feltartására fordítottatnak, hogy továbbá a' Nemes Magyar Ifjúságnak ditső emlékezetű Mária Theresiáról neveztetett Oskolája hasonlóul az Országon kívül legyen, és a' Báticaszéki Apáturság Jövedelmei oda kivitettnek. De még érezhetőbben kitetzik az minden egyéb az Oskolákra és Stipendiumokra rendeltetett Hagyományokból mellyek a' Kints-Tárviszontagságai miatt annyira le szállottak, hogy valóban mind a' Tanulóknak, mind a' Tanítóknak jeles száma az élelem, és pallérozodás főbb eszközeitől a' köz Társaságnak legtetemesb kárával megfosztatott.

Hogy az illy szent végre rendelt Hagyományoknak a' Foundationális Levelek értelmiben való el intézését és helyre pótolását, a' Vallás, az Igazság, 's az Ország Java nem tsak jóvasolja, hanem ön' Jusával meg is kívánja, Felséged böltsessége előtt tudva vagyon. Mellyre nézve aláztatossan esedezünk Felségednek: hogy egy részről a' Külföldre ki hordatni szokott hasonló Jövedelmeket, a' Honnyi Intézetekre fordítani, más részről pedig addig is, míg az illető Kiküldöttségi munkák felvételekor bővebben segíthetnénk a' dolgon, Felséged kegyelmessen elrendelni méltóztassék, hogy mivel az Universitasnak és a' Tanítás Fundussának nevezetes Jövedelmei az Országban, jobb gazdálkodás mellett, olyanokká lehetnének, hogy az abból pótolandó szükségeken kívül, mellyek között a' Tanítóknak mostan száztól 20 forint híjával adatni szokott Systematicus fizetései különös figyelmet érdemelnek, a' Tudományok virágzásának elő

mozdítására is nevezetes Summák fordíthatnának, ezen Jóságok a' mostani gazdálkodás alól kivétetvén, kisebb Tagokban is mennél hasznossabban haszonbérbe adatassanak.

Végezetre, hogy a' Tanításbéli Intézetben helyesebb rend, a' Tanítás módjában pedig egyerányúság érettesen el, addig is, míg a' Tudományok állapotját illető Kiküldöttségi Munkák' megvizsgálásakor magát a' Nemzeti Nevelés módját öszveszerkeztetni, és Törvény által elhatározni lehetne, kegyelmesen megrendeltetni esedezünk: hogy kivált a' nagyobb Tanító Székei a' czélerányos Tanítás hátramaradásával olly soká megüresülve, vagy tsupán további rendelésig pótoltatva ne hagyattassanak; hogy továbbá azon Szerzetes Rendeinek Tagjai, mellyekre a' Gymnasiumokban a' Tanítás bízva vagyon, a' tanítandó Tudományokból szoros vizsgálatot kiállani tartozzanak; hogy ismét a' Tanító-Székek elnyerésére tartatni szokott öszvejövetelek alkalmára a' kérdéseknek a' Bétsi Universitas által való küldések valóságosan megállíttasson; végezetre, hogy a' Magyar Királyi Tudományok Universitássának Fundationalis Leveléről a' Törvény-Könyvbe említés tétődjön.

Mivel pedig a' Tudományok Universitássának függetlenségéhez legtöbbit ad annak tehetősége, a' ki azon Universitasnak Elöljárója, Császári Királyi Felséged előtt könyörgünk, méltóztasson a' mostan üressen lévő Elölülői Méltóságot hova előbb bétölteni, és mind ennek, mind pedig az Academicus Tanátsnak hajdani tehetőségét helyre állítani.

Melly alázatos kívánságainkat, mint a' Hazai Ifjúság helyes nevelésével szorosan egybefüggve, és a' kegyelmes Királyi Czélokkal is megegyezve lévőket olly bizodalommal terjesztjük elő, hogy azokat Felséged még ezen Ország-Gyűlése alatt kegyelmesen tellyesíteni méltóztasson.

Többire Császári Királyi Kegyelmeibe jobbágyi alázatossággal ajánlottak maradunk. Költt Szabad Királyi Po'sony Városában 1827-dik esztendőbeli Bőjtmás Havának 24-dik napján tartatott Országos Ülésünkből.

Császári Királyi Felségednek

legalázatosabb Káplánnyai, Szolgái, és örökös hűségű Jobbágyai, Magyar Országának, és hozzá kaptolt Részeknek Országosan öszvegyűlt Rendei.

Az Ország Rendeinek a' Hazát és Hazafiakat illető Leveleknek és Írományoknak visszaszerezhetése végett költt

F e l í r á s a.

*Felséges Császár és Apostoli Király,
Legkegyelmesebb Urunk!*

Már az 1802-dik Esztendei Ország-Gyűléséből esedeztek az Ország Rendei Felségednél, hogy az egyes Hazafiakat illető, de az időnek viszonytságai miatt a' Királyi Fiscus, és Kamara kezeihez jutott Írományokra nézve rendelés tétessék, jelesen hogy az 1764/5-dik Esztendei 12-dik Törvény Czikkely bétöltessen, hogy továbbá méltóztasson Felséged a' Bétsi Titkos Levéltárban találtató Okleveleket, mellyeket a' Bairaiti 's Onolsebachi Herczeg Felséges II-dik Jó'sef Császárnak ajándékozott, a' mennyiben az Ország állapotját érdekelnék, az Ország Levéltárába, a' mennyiben pedig egyes Nemzetségekre tartoznának, az Ország illető Káptalanjainak hűségese őrizetje alá adadni, és mivel tudva vagyon, hogy a' Budai Várból is számos Írományokat elrablott hajdan a' Török, ezeknek visszaadását kieszközölni, végezetre pedig azoknak, mellyek az 1723-dik Esztendei 45-dik és 1764/5-dik Esztendei 12-dik Törvény Czikkely példája szerént

dítsó emlékezetű IV-dik Béla Országlása alatt a' Tatároktól való félelemből a' Raguzai Köz-Társasághoz vitettek, vagy belső támadások alkalmával az Erdélyi Levéltárakba kerültek, hasonlóul visszaszolgáltatását kegyelmesen elrendelni. Melly kérésére az Ország Rendeinek méltóztatott Felsőged említett 1802-dik Esztendei October 17-dikén kegyelmesen azt válaszolni, hogy az Ország köz állapotját illető Leveleket a' többektől eleve különválasztván, Lajstromokat kegyelmesen maga eleibe terjesztetni, 's ez megtörténvén, az Ország Rendeinek kívánságát az Erdélybe juthatott Írományok visszaadása eránt teendő rendelkezésével is a' lehetőségig teljesíteni méltóztatik, és egy úttal mind a' Török Udvarnál, mind a' Raguzai Köz-Társaságnál találtatható Levelekről a' Követség úttján gondoskodni fog, az egyes Familiákat illető Levelekre nézve az 1723-dik Esztendei 45-dik, és 1764/5 dik Esztendei 12-dik Czikkelyeknek betöltése végett, a' maga Kamarájánál olly kegyelmes rendelést fog tenni, hogy mind azon őket érdeklő Levelek haladék nélkül kiadattassanak, mellyeknek a' Királyi Fiscus kezére, és a' Kamara Levéltárába való jutását bebizonyíthatják.

Ezen kegyelmes Királyi Rendelésben, az Ország Köz-állapotját érdeklő Írományokra nézve, tellyes bizodalmodokat helyeztetvén az Ország Rendei, azok eránt 1807-dik Esztendőben is csupán a' fent tisztelt Királyi Válasznak végrehajtását szorgalmaztatták; az egygyes Nemzettségeket illető Levelekre nézve azomban, olly móddal újjították meg kéréseiket: hogy mivel az fellyebb érdeklött Okleveleknek elszármazása az 1723. Esztendei 45-dik Törvény Czikkely által megesmértetett, sőt kiadatások is ugyan ott elrendeltetett, újjabbi be bizonyítása pedig a' Kamara' kezeihez való jutásnak felette terhes, és a' régiség miatt szinte lehetetlen volna, azért mind

a' nevezett 1723. Esztendei 45-dik, mind több ezen tárgyban hozott, névszerint az 1723. Esztendei 13-dik, 1764/5 12-dik, és 1681-dik Esztendei 38-dik Czikkelyeket olly móddal kérték betöltetni, hogy mivel ezen egész tárgy, a' dolog végső elintézésére Törvény által kiküldött Tagoknak meghalálózása miatt, mind ez ideig fenakadni látzott, újonnan hozandó Törvényben más Országos Kiküldöttség neveztesék, olly további meghagyással, hogy ha valamely Kiküldöttségi Tag, vagy meghalálózna, vagy Törvényesen megakadályoztatódna, az Ország Nádor-Ispánya más Tagot nevezhessen helyébe: azonban Felsőgednek erre ugyan azon Esztendei December 10-dikén költ kegyelmes Rendelése egyedül az előbb említett 1802. Esztendei Királyi Rendelésre hivatkozott.

Mostan tehát azon kérésünket a' képpen alázatosan megújjítani bátorkodunk: hogy Felsőged az 1802. Esztendei October 17-dikén költ kegyelmes Rendelésében tett Királyi Igéretének betöltése mellett, e' felett kegyelmesen megengedni méltóztasson, hogy ezen Ország-Gyűlésén ismét kineveztessek az 1723. Esztendei 45. Czikkely értelmében dolgozandó Kiküldöttség, melly egyszersmind a' Bairaiti 's Onolsebachi Herczeg által Felsőgedes II-dik Jó'sef Császárnak ajándékozott Leveleket külön válaszsza, 's a' nevezett Czikkelyben kijelölt helyekre utasítsa; a' hajdan Raguzai köz Társaságnál, avagy a' néhai Velencei Status Levéltáraiba találtatható Levelekre nézve továbbá Felsőged kegyelmessen engedje meg, hogy Országosan kiküldendő értelmes Férjfiak által ezek kinyomoztassanak, és a' Környülállásokhoz képest, azoknak visszaszerezése eránt szükséges lépések tetethessenek. Végezetre a' mi az egygyes Familiáknak, a' Kamara Archivumában találtató Leveleit illeti, mivel ezeknek odaszármazása a' sokszor nevezett 1723. Esztendei 45-dik Törvény Czikkely-

ben már megismeretett, a' további be bizonyítás pedig az idő régisége miatt, általában lehetetlen volna, ezekre nézve is ugyan azon 1723. Esztendei 45. Czikkelyt Felsőged kegyelmesen tellyesíteni méltóztassék.

Többször Császári Királyi Kegyelmebe jobbagyi alázatossággal ajánlottak maradunk. Költ Szabad Királyi Po'sony Városában 1827. Esztendei Böjtmás havának 24-dik napján tartatott Országos Ülésünkben.

Császári Királyi Felsőgednek.

Legalázatosabb Káplánnyai, Szolgái, és örökös hűségű Jobbagyai, Magyar Országának, és a hozzá kaptsolt Részeknek Országosan összevagyult Rendei.

A m é r i k a.

Mexikó. Itt nagyon veszedelmes Öszszeesküvést fedeztek-fel, a' melly nem csak karakterére való tekintetben, de fontosságára nézve is, nagyon megérdemli a' közönséges figyelmet, 's a' Respublika' fő városának lakosai között nagyon borzasztó felindulást okozott. Az ott kijövő Ujság, melynek Szövetség' Kurírja a' neve, így adja elé a' történetet Januarius' 20-dikán kiadott darabjában: — „

„Tegnap egy Spanyol országi papi személy, Fra Joaquin Arenás, fogságra tétetett azért, hogy a' fő város Komandáns Generálisát Don Mora Ignátzot meg akarta vesztegetni, őtet egy öszszeesküvésbe akarván belé keverni, melly itt a' VII-dik Ferdinand részére forraltatott. Illy célzással tegnapelőtt a' nevezett Generálisnak látogatására menvén, elé beszélt neki az Öszszeesküvési plánumnak némelly környúlállásait, őtet is meghíván az abba való részvételre. A' Generális erre úgy felelt, hogy a' következő napon menjen hozzá, 's akkor az egész plánumot bővebben

beszéllje elé: de azalatt a' jó hazafi Generális a' Respublika' Elölülőjéhez menvén, ezt mindenekről tudósította, azt is megmondván, hogy ő a' papot más napra magához rendelte a' plánumnak bővebb elébeszéllésére.

„Az Elölülő és a' Generális ehezképest megegyeztek, hogy egy Senátor és a' Követek' kamarájának egy tagja, ugyau akkor a' Generálisnál megjelenvén, azon szoba mellett, melyben Arenás az Öszszeesküvést elé fogja a' Generalisnek beszélleni, egy oldalszobában magokat megvonván, halgatódzanak, 's e'képpen az egész dolgot Arenásnak tulajdon szájából érttsék-meg.

„Midőn Arenás a' határozott órában a' Generálisnál megjelent, a' volt ahoz intézett első kérdése: hogy hát meghatározta-e magát az Öszszeesküvésbe való béállásra, a' melynek célzása következő pontokból áll; 1)ször, hogy Mexikóba a' Romai Catholika Religiót egész tisztaságában, úgy, mint ott 1808-ban fennállott, lábra állítsák — 2)szor, hogy Mexikót a' VII-dik Ferdinand' tulajdonának lenni kihirdessék, 's a' Királyi Hatalmat azon tulajdonsága szerént, melyben Spanyol országban még most is fenn áll, vissza állítsák — 3)szor, hogy egy Régenséget nevezzenek-ki, melynek tagjai a' Püspökök és az egyéb papi Tisztikarok közül választassanak-ki a' végre, hogy az Országot a' Spanyol Király' nevében kormányozzák addig, míg az ő Felsőge akaratjának kinyilatkoztatása Spanyol országból meg nem érkezik — 4)szer, hogy a' Mexikóban tartózkodó külső Ministereknek, kiknek Országlószékeik Mexikó' függetlenségét már megismerték, az onnét való eltávozásra azonnal paszszusokat adjanak — 5)ször, hogy a' Káptalanoknak eredeti foglalatosságait 's rangjaikat adják vissza — 6)szor, hogy azon tiszték, kik ezen öszszeesküvési plánumban részesül-

nek, azon rangjaikra, mellyekben 1820 előtt voltak, tétetődjenek vissza? —

„Egyéb pontokat is hordott fel Arenás a' Generális előtt, de a' mellyek nekünk nem jutnak mind eszünkbe. De azt is mondta, hogy Mexikóban egy Királyi Biztos tartózkodik, a'-ki ezen nagy Özszeesküvésnek a' Kormányozója, a'-kinek sok és hatalmas részesei vagynak, és a'-ki mind azoknak az eszközöknek birtokában van, mellyek ezen plánumnak végrehajtathatására szükségesek lehetnek. —

„Elvégezvén a' Spanyol pap a' maga beszédét, kiszollította a' Generális az oldalszobából a' két tanúbizonyságokat, kik mindeneket füleikkel hallottak, 's a' kiknek meglátására, így szollott Arenás: „En el vagyok árulva; de kész vagyok meghalni Királyomért és Religiómért; nem én leszek az első mártir ezen szent ügyért; örömmel fogok menni a' vesztő helyre.“

Spanyol Ország.

A' Madridból Mártz. 19-dikéről Párisba érkezett tudósításokból ezen rövid Czikkelyt közlöttem a' Csillag Mártz. 26-dikán estve: — „

„A' Portugalliai Insurrekcióznak három nevezetesebb fejei, Lovas-politziai kísérőknek kezébe adattattak, hogy őket a' Frantzia határ szélég kísérjék.“ — (Kik légyenek ezen Insurgens főbb vezérek, névszerént nem írja a' Csillag).

Ugyan a' Csillag írja azt is, de tsak mint most szárnyra kerekedett hírt, hogy a' Spanyol és Portugallia országok között való megbékülésnek alapjai már megkészültek, 's ennek következtében történt, hogy a' Silveira Insurgens sergét, melly már ismét olly lábra állítottatott vala Spanyol országban, hogy haladék nélkül ujabban

béütni készült Portugalliába, a' Spanyol vezérek valósággal kivetkezették a' fegyverből.

A' Madridi ujságnak Redaktziója, a' Donna Mária Franciska Portugalliai Királyi Herczegasszony Infáns Don Carlos Hitvese' Gyontató Papjára bizattatott.

B é c s.

Császár és Király Ő Felsége kegyelmesen méltóztatott az Egyesített Udvari Cancellariánál lévő Udvari Tanácsost 's a' Szent István Magyar Királyi Rend kitsiny Keresztését, M. Drozdik Wilhelm János Urat, megkülömböztetett szolgálatai által szerzett érdemeire és régi Ösi Magyar nemességére való tekintetből, taxafizetés nélkül Magyar Országai Bárósággal meg tisztelni.

Méltóságos Cs. K. Kamarás és Tanácsos Teglási Bek Pál Úr, Bökönynek örökös Ura, a' múlt Mártzius hónap 27-dikén estveli 5 órakor, 8 napig tartott forró epe hideglelésben meghalt. Rendkívülvaló érdemeit és azokra épült szerentséjét, későbbre fogja le írni a' M. Kurír.

Igen érdeemes és tanult hazánkfija Bankó Antal úr, Orvos Doktor, Bábaság' mestere, Bétsben a' Cs. K. Orvosi Kar' tagja, 's a' Közönséges betegek' házában egyik Sekundárius orvos, életének 31-dik esztendejében, minekutánna orvosi fáradságos tudományi pályafutását helybehagyással elvégezvén az Orvosi munkának folytatására kiállott volna, tüdőgyuladástól lett néminémű felgyógyulása után levegői újulás végett Posonyba lemenvén, ott a' múlt hónap 8-dikán meghalt.

*A' pénzfolyamat Aprilis' 5-dikén ;
közép ár:*
A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 89 5/8
Az 1820-béli sorsosok, — —
Az 1821-béli hasonlók, 120 7/8
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 45 1/4 forint. keltek, mind C. ben.
A' Bankó Aktziák keltek 1068 1/4 forinton.
Conv. Pénzben.

Előfizetési Jelentés.

P. Ovidius Nasonak még Magyarúl nem lévő e' következendő Munkáira:

1-ször Pontusi Levelek IV. Könyve, Epistolarum ex Ponto Libri IV.

Ezek a' Szomorú Verseinek (Tristium Carminum Libri V.) folytatásai; mellyeket 1823-ban világ eleibe bocsátottam: és a' Nemes Nemzettől olly kegyesen fogadtattak, hogy 1000 Exemplárból már alig van valami.

2-szor Ibis: ezen titulus alatt lévő munkájában az igen szerentsétlen számkivetett Poëta költött név alatt, egy olly gonosz barátja ellen kel ki, a' ki számkivetése alatt feleségét eltsábítani, és őtet számkivetéséből leendő kiszabadulásában gátolni — tehát még szerentsétlenebbé tenni igyekezett.

3-szor Diófa Panasza, Nux Elegia: melly szerint az útfélre ültetett diófát minden elmenő hajigálja, 's ennek képeben a' Rómaiak' erköltsét tsinosan tsipkedi.

4-szer. Ortza Szépítése, Medicina Faciei: benne a' többek közt elő adja, hogy a' szép Nemet különösen a' jó erköltsök ékesítik, a' bájoló formát feldúlja az idő, 's a' t.

Mind ezeket Hazai nyelvünkre ugyan annyi, és könnyen érthető Distichonokban tettem által. Az életet böltsen intő és nevezetes mondásait 100-nál több versekben Római és Magyar nyelven a' Könyvhöz

foglaltam. Hasznos jegyzésekkel, az előforduló több száz nevezetes Görög és Római helyek' 's fő fő emberek' életének körül írásával a' Könyvet megbővítettem; a' mi végett egynéhány ritkán szereshető tudós Könyveket öszve szedtem. Az Előfizető T. T. Urak' neveiket szíves háládatossággom bizonyoságául kinyomtattatom, tsak vagy hozzám vagy T. Trattner Úrhoz küldődjenek. Jó papíroson, szép betűkkel Pesti Medárdusi vásárra ki fog nyomtattatni; a' mi az Újságban köz hírré fog tétetni. Hogy ha pedig Előfizetők nem adódnának a' kész Könyv' vételére kérek vevők' szerzését az előfizetés' árán, melly Vélinen ezüstben 2 for. Nyomtató papíroson pedig 1 for. 20 xr. ámbár az Előfizetés tzélerányosabb volna, mert a' nyomtatás' árának nagy részét — előre kell fizetni. Ezt a' Könyvet az Ország' Gyűlésén a' Tekintetes Karok és Rendek szívesen fogadták, és főbb tekintetűek arra fizettek: mindazáltal a' nyomtatásbeli nagy költség még hijjános lévén bizodalmasan meg kérek minden Buzgó Tudós Hazafi Urakat, kik hónyi Litteraturánk' előmozdításában gyönyörködnek — igyekezetemet elősegíteni méltóztassanak. Az előre fizetendő pénzt vagy Pestre T. Trattner Mátyás és Eggenberger Jó'sef Könyv kereskedő Úrhoz, vagy pedig hozzám Losontzra biztos alkalmatosságtól — akár Delisanczon küldeni kérem: mellyről nyugtató adatván, ugyan tsak azon nyugtatóra fogja a' pénzt vevő kiadni a' Könyveket.

Jegyzés: Tíz Előfizető' szerzéséért, egy Könyvet pénz nélkül szíves köszönettel ajánlok. A' Posta költség is a' praenumerált pénzből legyen.

Jelentésemhez jónak gondoltam, egy Példát ide tenni, melly:

Pontusi Levelek' IV-dik Könyvének
VII-dik Levele.

Mikor Ovidius számkivetett, Pontus tartományának Vestalis volt a' Gubernátora.

Honfiainak vádjok a' betsületes érzésű Poëtát mélyen megillette, hogy nem tud szenvedni 's mindég jobb helyre lejendő vitéseért esdeklik. Tehát egy jobb hely' kérésére mennyire igaz oka van, Vestalissal hitelesíti. Aegyptus' váránál kimutatott vitézségét magasztalja.

Vestális mivel a' Pontushoz küldé - ki Róma
 Kormányára, hogy ülj Pólus alatt 'kilakik
 Láthatod ime magad millyen földön nyomorogjak
 Nem költött panaszom: ten magad arra tanú.
 Árpi ditső születésű ifjú! sok panaszomban,
 Lesz bizonyos hitelű a' magad adta szavad.
 Láthatod Euxinust jéggel befedve előtted;
 És maga, hogy Bacchus mélyre be fagyni szokott.
 Láthatod a' szörnyű Jászok' tulkát szekerében
 A' Duna' tér közepén, mint viszi terhít elébb.
 A' horgas nyilakat méreggel kenve - be látod,
 Hogy kettős kihalást tesznek - okoznak azok.
 Vajha tsak egy részét láthattad volna ezeknek,
 És ne tapasztalnád hartz mezején, hogy igaz.
 Annyi ezernyi veszély közt fő hadi rangra siettél;
 A' mire múlt napokonn érdemed útát adott.
 Bár ha gyümöltse vagy on tzi mednek elég; de azért a'
 Hivatalodnál még virtusod' érdeme főbb.
 El hiszi a' Duna azt, a' mit hajdan Geta' vérrel
 Bársony színűvé fegyvered' éle tsinált.
 Aegyptus se tagadja, alá menvén bevedé azt;
 Vára erős fallal nem vala semmi segéd.
 Kétséges hellyel, vagy mesterség' kezivel volt
 Védve: az égig nyúlt nagy hegy' ölére terült.
 Vad fene ellenség Sithóniabéli Királytól —
 Pénzivel el rablá, nyert viadalja után.
 Mig te Vetellius, a' Duna' hullamján seregeddel
 Át vitetél szaporán; — hartzra ki híva leve.
 Felséges Daunus' maradéka, vitéz heved egyben
 Ellenség' sorait rontani -- dúlni ragadt:
 Késedelem nélkül mindenfele villoga kardod,
 Rajta valál, tetted' lássa kitünve kiki.
 Kard, d'sida, nyil, jég essönél több kö 's helyek ellen,
 Rendje felett lévő marsal előre menél.
 Hátra nem űze hajintott dárdák' zápora; és a'
 Méreggel bé kent annyi ezernyi nyila.
 A' sisakodba belöve ki—festett sok nyilak áltak:
 A' paisod' minden része betörve vala.
 Még tested se kerülte - ki: égő győzelem vagy
 Seb' fájdalma felett szerze magának erőt.
 Mint mikoronn Ajax Trójánál a' hadi gályát;
 Hector' lángja elől megszabadítani szaladt.
 Majd az után közelebb menvén 's rántván kiki kardot
 Hogy szemközt lehetett küzdeni - menni velek.

Mondani volna nehéz; mit vittél Mars' fíja végbe:
 Styxre hanyat küldtél; mint leve vége nekik.
 Boglya rakásra le ölt népen tapodál diadalmas:
 A' Geta' lábad alatt vérbe keverve hevert.
 Fő Kapitányt követék példásann a' hadi tisztek:
 Meg sebesült katonád, és sebesite sokat.
 Annyira fen haladá a' többit virtusod; a' mint
 A' szárnyas Pegasus, mind valamennyi lovat.
 Aegyptusnál nyert diadalmad' versem örökké —
 Hirdeti Vestális: nagy neved élni marad.

Anyai nyelvét, 's Nemzeti Litteraturája'
 ki fejtödzését betsülő T. T. Hazámfiainak
 Munkámat mély tisztelettel ajánlván, vagyok
 Losontzon 31 Mártz. 1827.

Irmesi Homonnay Imre
 Professorságot viselt.

J e l e n t é s

Itten Bétsben az Órásságot ki tanult,
 és már néhány esztendőktől Mesterségit
 önnön kezére folytató Erdélyi Hazánkfia
 ohajtaná, Magyar, vagy Erdély Országban
 Mestersége folytatása végett meg telepedni.
 Hogy ezen feltételéhez úgy juthasson, melly
 szerént jövendő sorsa iránt némű bizonyosságot nyerjen, tehát e' tekintetből mind két Magyar Hazának ajánlván kész szolgálatját, a' mely városi Közönségnek, Vármegyei, vagy Uradalmi felsőbségnek Orás mesterségire nézve meg telepíteni szándéka volna, akaratját, és a' feltételeket ne terheltessék, méltóztasson ide a' Magyar Kurír Redactiójához frankirozott Levélbe fel küldeni. A' Zseb-óráknak minden neimeit, fali, 's asztali nem külömben utazó és Torony béli Órákat készíti ujból 's igazítja is. Egyéb iránt magát pompás kifejezésekkel nem ditséri, tselekedete, 's munkája által kívánván inkább, mint üres hangú szokkal bebizonyítani, hogy a' kik mestersége folytatása végett meg telepíteni kívánnyák, meg elégedéseket meg nyerje, valamint mind Erköltsi maga viseletére, mind Mesterségére nézve itt is betsültetik.